خبر

قند، شکر، چای خارجی، روغن نباتی، برنج و گوشت گران شدند

■ **شرق:** گرانی مثل همیشه یک واقعیت در ویترین اقتصاد ایران است. هرچند که برخی از مسوولان اقتصادی این گرانی را برنمی‌تابند اما باید باور کرد که جایی خارج از گزارش‌های دولتی گرانی حتی نمایی تندتر و مزه‌ای تلخ‌تر دارد. اما دیروز گزارش بانک مرکزی در مورد گرانی برخی موادغذایی منتشر شد. در این گزارش، گوشت قرمز در کنار قند و شکر و همچنین چای خارجی و برخی دیگر از اقلام جدول گرانی کالا را در هفته قبل پرکرده بودند. تغییرات قیمتی ۴۱ کالای اساسی در هفته گذشته بیانگر افزایش قیمت تخم‌مرغ، برنج ایرانی، گوشت قرمز و قند و شکر و روغن و کاهش برخی دیگر از این اقلام است. به گزارش بانک مرکزی، در مورد متوسط قیمت خرده‌فروشی برخی از مواد خوراکی در تهران طی هفته منتهی به ۱۳۹۰/۲/۳۰ می‌توان دریافت، در گروه لبنیات بهای پنیر غیرپاستوریزه نسبت به هفته قبل افزایش ولی قیمت کره پاستوریزه کاهش جزیی داشت. بنابراین در هفته مورد گزارش، در گروه لبنیات قیمت پنیر غیرپاستوریزه معادل ۱/۰ درصد نسبت به هفته قبل افزایش ولی بهای کره پاستوریزه ۰/۶درصد کاهش یافت. البته طبق این گزارش، بهای سایر اقلام این گروه ثابت بود ولی قیمت تخم مرغ افزایش یافت و شانه‌ای ۴۷ هزار و ۶۰۰ الی ۵۷ هزار ریال فروش می‌رفت. برهمین اساس بهای تخم مرغ معادل ۲/۱درصد افزایش داشت.

افزایش قیمت برنج ایرانی

در گزارش بانک مرکزی آمده است که در گروه برنج، بهای برنج وارداتی غیرتایلندی اندکی کاهش ولی قیمت برنج داخله درجه یک و درجه دو افزایش جزیی داشت. از همین رو، در هفته مورد بررسی در گروه برنج، قیمت برنج وارداتی غیرتایلندی نسبت به هفته قبل معادل ۰/۷ درصد کاهش ولی بهای برنج داخله درجه یک و درجه دو به ترتیب ۰/۱ درصد و ۰/۷درصد افزایش یافت.

تغییرات قیمتی حبوبات

براساس گزارش بانک مرکزی، در گروه حبوبات بهای لپه، نخود و لوبیا سفید بدون تغییر بود. قیمت لوبیا چیتی اندکی افزایش ولی بهای سایر اقلام این گروه کاهش جزیی یافت. با این حساب بهای لوبیا چیتی معادل ۰/۳درصد افزایش ولی قیمت سایر اقلام این گروه بین ۰/۲ تا ۰/۵ درصد کاهش داشت.

قیمت‌های میوه و سبزیجات در میادین تره‌بار تهران

در هفته مورد بررسی، در میادین زیرنظر شهرداری تهران پرتقال درجه دو عرضه نمی‌شد و نارنگی و لیموشیرین عرضه کمی داشت ولی بقیه اقلام میوه و سبزی تازه را که تعدادی از آنها از نظر کیفی در سطح پایینی قرار داشتند به نرخ مصوب سازمان میادین میوه و تره‌بار می‌فروختند. میوه‌فروشی‌های سطح شهر اقلام مرغوب میوه و سبزی تازه را عرضه می‌کردند که در گروه میوه‌های تازه قیمت لیموشیرین، طالبی و به ویژه گوجه سبز کاهش ولی بهای سایر اقلام این گروه به ویژه پرتقال درجه دو افزایش یافت. بنابراین در هفته مورد گزارش، در گروه میوه‌های تازه بهای لیموشیرین معادل ۱/۵ درصد، گوجه سبز ۲۷/۵ درصد و طالبی ۶۰/۶ درصد کاهش، ولی قیمت سایر اقلام این گروه بین ۴/۴ درصد تا ۱۵/۲ درصد افزایش یافت. در گروه سبزی‌های تازه، قیمت سبزی‌های برگی ثابت بود. بهای سایر اقلام این گروه به ویژه خیار نسبت به هفته قبل کاهش داشت. قیمت سایر اقلام این گروه بین ۲/۶ تا ۱۳/۸ درصد کاهش داشت.

گوشت قرمز گران و مرغ ارزان شد

در این هفته قیمت گوشت گوسفند افزایش، ولی بهای گوشت مرغ کاهش یافت. قیمت گوشت گاو و گوساله نسبت به هفته قبل بدون تغییر بود.

در هفته مورد بررسی، بهای گوشت گوسفند معادل ۱/۹ درصد افزایش، ولی قیمت گوشت مرغ ۲/۴ درصد کاهش یافت.

افزایش بهای قند و شکر طی هفته گذشته

در هفته مورد بررسی بهای قند، شکر، چای خارجی و به ویژه انواع روغن نباتی افزایش داشت. بنابراین قیمت قند معادل ۰/۷درصد، شکر ۰/۶ درصد، چای خارجی ۰/۴ درصد، روغن نباتی جامد ۱۲/۷ درصد و روغن نباتی مایع ۱۳/۹ درصد افزایش داشت.

پروژه‌های عمرانی دولت به‌فروش گذاشته می‌شود

■ **فارس:** معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبری رییس‌جمهور از فروش بخشی از طرح‌های نیمه‌تمام و حتی طرح‌های تمام شده عمرانی و درحال بهره‌برداری دولت به بخش خصوصی خبر داد. رحیم ممبینی در مورد برنامه دولت برای تامین مالی پروژه‌های نیمه‌تمام عمرانی گفت: احکامی در قانون بودجه ۹۰ وجود دارد که به دولت اجازه می‌دهد بخشی از طرح‌های نیمه‌تمام و حتی طرح‌های تمام‌شده عمرانی و در حال بهره‌برداری را برای تامین مالی سایر طرح‌های عمرانی به بخش خصوصی بفروشد و منابع حاصل را در سایر طرح‌های نیمه تمام به کار برد. در این زمینه رقم ۱۷۵۰ میلیارد تومان در قانون بودجه درآمد پیش‌بینی شده است. وی ادامه داد: همچنین احکام متفاوتی در قانون بودجه وجود دارد که علاوه بر این به دولت اجازه می‌دهد برای پرداخت مطالبات پیمانکاران از طریق فروش سهام شرکت‌های دولتی اقدام کند.

معاول اول از حقوق بشر و تحولات خاورمیانه سخن گفت

جای‌خالی سرپرست و وزیرنفت در همایش پتروشیمی

عکس: فارس

رضا زندی: همایشی که همواره با حضور وزیر نفت افتتاح می‌شد این‌بار نه وزیر داشت نه سرپرست وزارتخانه. معاون اول رییس‌جمهور، دیروز به نهمین همایش بین‌المللی پتروشیمی آمد تا به تنهایی آن را افتتاح کند. شاید برای نخستین بار بود که معاون اول رییس‌جمهور به مراسمی می‌رفت اما وزیر یا سرپرست وزارتخانه مربوطه، همراهی‌اش نمی‌کرد. چه، سرپرست وزارت نفت، رییس معاون اول است. حداقل تا زمانی که تفسیر شورای نگهبان مبنی بر غیرقانونی بودن تصدی سرپرستی وزارت نفت توسط رییس‌جمهور، رسما ابلاغ نشود. سخنرانی سیاسی در مراسم نفتی هم بر رویه معمول معاون اول تبدیل شده است! یک روز در افتتاحیه نمایشگاه نفت و دیروز در نهمین همایش بین‌المللی پتروشیمی. محمدرضا رحیمی که پشت میکروفن ایستاد از حقوق بشر سخن گفت تا لشکرکشی آمریکا به پاکستان و افغانستان. درباره تحریم اظهار نظر کرد تا تحولات مصر و تونس و بحرین. اما وقتی درباره آخرین تحولات سرپرستی وزارت نفت مورد سوال شرق قرار گرفت، گفت: «اجازه بدهید از حیطه پتروشیمی خارج نشویم!»

■ **آقای رحیمی، شما در سخنرانی‌تان درباره مسایل مختلف، از حقوق بشر گرفته تا مسایل سیاسی منطقه و لشکرکشی آمریکا به پاکستان و افغانستان صحبت کردید. حالا نمی‌خواهید درباره وضعیت سرپرستی وزارت نفت صحبت کنید؟!**

«یعنی بنده باید در مراسم پتروشیمی درباره تفسیر شورای نگهبان صحبت کنم.» معاون اول رییس‌جمهور دستش را برای مصافحه دراز می‌کند که یعنی دیگر به سوالاتم ادامه ندهم. شرایط مهیا نیست که بگویم اگر همایش پتروشیمی جای صحبت کردن درباره وضعیت سرپرستی وزارت نفت پس از اعلام تفسیر شورای نگهبان نیست پس به طریق اولا، نمی‌توان درباره حقوق بشر و وضعیت پاکستان، افغانستان، مصر، تونس و بحرین صحبت کرد.

سخنرانی سیاسی رحیمی در همایش نفتی

معاون اول رییس‌جمهور در سخنرانی افتتاحیه نهمین همایش بین‌المللی پتروشیمی خطاب به غربی‌ها گفت: «شما که از حقوق بشر صحبت می‌کنید چرا به منطقه لشکرکشی کردید؟ چرا هواپیماهای بدون سرنشین شما به مردم پاکستان که گرفتار سیل هستند، حمله می‌کنند؟ شما میلیون‌ها انسان را تا حالا کشته‌اید، می‌خواهم عرض کنم اقدام‌های اینها شبیه کبک است.» محمدرضا رحیمی آنگاه به وقایع منطقه و تخریب مساجد و منع پزشکان از خدمت‌رسانی به مجروحان اشاره کرد و افزود: «آیا این حقوق‌بشر است؟ حقوق بشر یعنی اینکه مردم همدیگر را دوست داشته باشند. ما همه از یک طایفه و یک پدر و مادریم که در اقصا نقاط دنیا پخش شده‌ایم.» وی اشاره‌ای هم به تحولات منطقه در کشورهای مختلف کرد: «الان دیگر نمی‌شود مردم را در غزه محاصره کرد. اوضاع در مصر، تونس و بحرین به شرایط قبل بازنمی‌گردد. قلب جوانان مختلف پر از کینه نسبت به آنهاست. اینها که با کمربندهای انتحاری در بین مردم حاضر می‌شوند را چه کسانی تامین می‌کنند.» این سخنان در همایش بین‌المللی پتروشیمی ایراد شده است!

محمدرضا رحیمی از حقوق بشر سخن گفت تا لشکرکشی آمریکا به پاکستان و افغانستان. اما وقتی درباره آخرین تحولات سرپرستی وزارت نفت مورد سوال شرق قرار گرفت، گفت: «اجازه بدهید از حیطه پتروشیمی خارج نشویم!»

تعهد دولت برای صادرات ۴۵ میلیارد دلاری

محمدرضا رحیمی در بخش دیگری از سخنانش تحریم‌ها علیه صنعت نفت ایران را بی‌اثر دانست: «وقتی آمریکایی‌ها، اروپایی‌ها و بعضی از دوستان آسیایی آنها، بساط‌شان را در پارس‌جنوبی جمع کردند، بلافاصله چهار شرکت ایرانی این فازها را به پیمان بردند تا ۳۵ ماهه کارها را به اتمام رسانند.» وی ظرفیت فعلی تولید محصولات پتروشیمی را ۵۱ میلیون تن ذکر کرد: «بنا داریم این ظرفیت را به دو برابر ارتقا دهیم. تلاش‌مان این است که در قسمت پایین‌دستی، صنایع مرتبط با پتروشیمی را راه‌اندازی کنیم.» رحیمی از آمادگی دولت برای همکاری با شرکت‌هایی که متقاضی سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی هستند، خبر داد: «ما همه زمینه‌های لازم را مطابق برنامه پنجم در اختیار سرمایه‌گذاران قرار خواهیم داد.» وی پس از سخنرانی‌اش به جمع خبرنگاران آمد: «بخش مهمی از صادرات غیرنفتی سال ۹۰، مربوط به پتروشیمی است. پتروشیمی متعهد است که ۴۰درصد بر صادرات محصولاتش بیافزاید.» رحیمی یک مژده هم به مردم داد: «به مقام معظم رهبری و رییس‌جمهور تعهد کرده‌ایم که صادرات غیرنفتی‌مان را در سال ۹۰ به بیشتر از ۴۵ میلیارد دلار برسانیم.» وی با اشاره به سه مزیت نیروی انسانی متخصص، دسترسی به آب‌های آزاد و در اختیار داشتن ۱۶ درصد منابع نفت و گاز دنیا گفت: «این سه مزیت باعث شده است تا موقعیت ایران در دنیا از حیث پتروشیمی ممتاز باشد.»

بیات: پتروشیمی به زودی کاملا خصوصی می‌شود

عبدالحسین بیات، مدیرعامل شرکت ملی پتروشیمی، هم دیروز در مراسم افتتاحیه نهمین همایش بین‌المللی پتروشیمی، ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی را در سال ۸۷، ۳۸ میلیون و ۶۰۰ هزار تن اعلام کرد: «طی سه سال گذشته با اجرای ۲۷ طرح تولیدی و سرویس‌های جانبی؛ ۱۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تن به ظرفیت تولید پتروشیمی اضافه شد، ۹ میلیارد و ۳۰۰ هزار دلار برای آن سرمایه‌گذاری شده است.» وی ظرفیت تولید کنونی پتروشیمی کشور را ۵۱ میلیون تن اعلام کرد: «از این میزان، ۱۸ میلیون تن به ارزش ۱۱ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار صادر شده است.» بیات از برنامه شرکت پتروشیمی برای اجرای بیش از ۶۵ طرح با سرمایه‌گذاری ۵۰ میلیارد دلار برای رساندن ظرفیت تولید به ۶۶ میلیون تن خبر داد. اما نکته مهم سخنرانی او درباره عرضه سهام پتروشیمی‌ها بود: «سهام دولتی باقیمانده در ۱۵ شرکت در قالب شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس به زودی واگذار خواهد شد.» وی افزود: «با واگذاری این سهام، عملا مالکیت شرکت ملی پتروشیمی در شرکت‌های تولیدی به بخش خصوصی واگذار می‌شود.» مدیرعامل شرکت ملی پتروشیمی، اهم وظایف این سازمان در بخش اجرا را مشارکت در سرمایه‌گذاری با بخش غیردولتی تا سقف ۴۹ درصد در مناطق کمتر توسعه‌یافته اعلام کرد: «با وجود خصوصی بودن اکثر طرح‌های در دست اجرا، اقدامات حمایتی لازم نظیر انتشار اوراق مشارکت ارزی و ریالی و معرفی به حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی برای اخذ وام را انجام خواهیم داد.»

دو انتقاد نرم نعمت‌زاده به پتروشیمی

محمدرضا نعمت‌زاده، مدیرعامل اسبق شرکت ملی پتروشیمی، پایه‌گذار بسیاری از طرح‌هایی است که بعد از او به بهره‌برداری رسید. او پس از چند سال غیبت به همایش پتروشیمی آمد. این بار در کسوت بخش خصوصی. مدیرعامل «شرکت پنکو» با مشارکت بانک صادرات در حال اجرای چند طرح پتروشیمی است. نعمت‌زاده با اشاره به اینکه ۴۰ میلیون مترمکعب، معادل هفت درصد کل گاز کشور، در صنعت پتروشیمی مصرف می‌شود، خواهان اختصاص ۲۵ درصد از گاز کشور به صنعت پتروشیمی شد: «شرکت ملی نفت قبلا تعهد کرده بود که قیمت خوراک گاز پتروشیمی ثابت باشد. ما خواهان تثبیت قیمت گاز به مدت ۱۰ سال و ۱۰درصد پایین‌تر از قیمت بازار برای پتروشیمی‌ها هستیم.» نعمت‌زاده افزایش سهم ایران در بازار پتروشیمی جهانی را در سال‌های گذشته تنها ۰/۳ درصد اعلام کرد:«این رقم الان به ۲/۴ درصد رسیده است در حالی که باید حداقل به دو تا سه برابر یعنی هفت تا هشت درصد سهم تولید جهانی می‌رسیدیم.» این جملات نعمت‌زاده، انتقاد نرمی بود به وضعیت اداره پتروشیمی در سال‌های اخیر:«قانون‌هایی که تصویب می‌شود باید ۲۰ تا ۵۰ سال ثابت بماند تا سرمایه‌گذاران صنعتی بتوانند خود را با قانون هماهنگ کرده و برنامه‌ریزی کنند.» جملات بعدی نعمت‌زاده انتقاد مستتر دیگری بود به وضعیت جاری کشور:«گاهی قانون را تغییر می‌دهیم اما اتفاقی نمی‌افتد چون رفتار قانون‌گذاران و مجریان هماهنگ نیست. این در دولت نیاز به آموزش و کار بیشتری دارد.»

آیا رییس‌جمهور به آبادان می‌رود؟

وزارتخانه که بی‌وزیر باشد، تفسیر جدید شورای نگهبان مبنی بر غیرقانونی بودن سرپرستی رییس‌جمهور در نفت که منتشر شده باشد، همایش نفتی که باشد طبعا شمع و گل و پروانه جمع شده است تا درباره وضعیت سرپرستی وزارت نفت صحبت شود. شرق از بازرگان، مدیرکل وزارتی وزارت نفت می‌پرسد:

■ **در حال حاضر چه کسی مسوول نفت است؟**

رییس‌جمهور کارها را اداره می‌کند.

■ **حتی با تفسیر جدید شورای نگهبان؟**

«من در این مسایل وارد نمی‌شوم، بگذارید بزرگان مسایل را بین خودشان حل کنند.» خجسته‌مهر، معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت هم در پاسخ به پرسش شرق درباره روند کارها پس از عزل وزیر نفت می‌گوید: «کارها طبق روال پیش می‌رود.» به زودی طرح توسعه پالایشگاه آبادان افتتاح خواهد شد. طبعا مسوول وزارت نفت باید در آن مراسم حاضر باشد. از خجسته‌مهر می‌پرسم که آیا برای سفر رییس‌جمهور به آبادان برنامه‌ریزی شده است؟ وی سعی می‌کند جواب صریحی ندهد: «برنامه‌ریزی این کار بر عهده شرکت پالایش پخش فرآورده‌های نفتی است.»

قلعه‌بانی: با من صحبت نشده است

معمولا وقتی وزیر نفت جابه‌جا می‌شود مدیرعامل شرکت ملی نفت یکی از آلترناتیوهای اوست. این‌بار هم قلعه‌بانی بر سر زبان‌هاست. شرق از او می‌پرسد:

■ **آقای قلعه‌بانی، به‌عنوان مدیرعامل شرکت ملی نفت، کارهایتان را با چه کسی هماهنگ می‌کنید؟**

«برخی تصمیم‌ها در هیات مدیره نفت گرفته می‌شود. یک‌سری کارها هم در سطح حاکمیتی است که با سرپرست محترم وزارت نفت هماهنگ می‌کنیم.»

■ **آیا با شما درباره وزارت یا سرپرستی وزارت نفت صحبتی شده است؟**

خیر.

قلعه‌بانی در پاسخ به سوال خبرنگار دیگری درباره اینکه چه کسی در اجلاس آتی اوپک، به‌عنوان نماینده وزارت نفت شرکت خواهد کرد، اظهار بی‌اطلاعی کرد. وی همچنین لایه جدید نفتی کشف شده در میدان خیام را یک لایه استثنایی و بی‌نظیر دانست.

■ **چه وقتی مناقصه توسعه لایه جدید نفتی کشف شده را برگزار خواهید کرد؟**

ما آماده برگزاری مناقصه و در انتظار اظهار تمایل سرمایه‌گذاران هستیم.

■ **توسعه لایه نفتی جدید خیام را به داخلی‌ها خواهید سپرد یا خارجی‌ها؟**

فرقی نمی‌کند که شرکت‌ها داخلی باشند یا خارجی.

بانک مرکزی دلایل اصلی گرانی در سال ۸۹ را معرفی کرد

انرژی و غذا روی صندلی اتهام

شرق: بانک مرکزی بالاخره دلیل گرانی‌های سال ۸۹ را اعلام کرد. مواد غذایی و انرژی دو دلیلی هستند که این نهاد از آنها به عنوان اصلی‌ترین دلایل گرانی‌ها و افزایش شاخص تورم یاد کرده است.

روند نزولی نرخ تورم که از دی‌ماه سال ۸۸ آغاز شده بود، در پنج‌ماه نخست سال ۸۹ نیز ادامه یافت، به طوری که از ۱۰/۴ درصد در فروردین‌ماه ۱۳۸۹ به ۸/۸ درصد در مردادماه همان سال کاهش یافت. اما نرخ رشد تورم از مردادماه ۸۹ روند صعودی در پیش گرفت به طوری که در پایان سال به ۱۲/۴ درصد رسید.

شاخص تورم نقطه به نقطه نیز روند نسبتا مشابهی را طی کرد، به طوری که از ابتدای سال ۸۹ تا خردادماه روند کاهشی داشت اما از خردادماه تا پایان سال روند صعودی به خود گرفت. این روند افزایشی در ماه پایانی سال به ویژه در دی‌ماه شتاب بیشتری یافت و در نهایت در اسفندماه به ۱۹/۹ درصد رسید.

در سال ۱۳۸۹، افزایش سالانه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی نسبت به سال قبل عمدتا ناشی از افزایش شاخص بهای دو گروه اصلی یعنی خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و سپس مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها بود، به طوری که این دو گروه اصلی به طور متوسط به ترتیب حدود ۴۰/۲ و ۱۸/۲ درصد از تغییرات این شاخص را در سال ۸۹ به خود اختصاص دادند.

سال پایه محاسبه تورم ۱۳۸۳ است. بانک مرکزی حدود ۳۵۹ قلم کالا و خدمات را در محاسبه تورم لحاظ می‌کند. بر این اساس، شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به ۱۲ گروه اصلی تقسیم شده که برای هر یک ضریب اهمیت جداگانه‌ای در نظر گرفته شده است. بالاترین ضریب اهمیت مربوط به مسکن، آب و برق و گاز و سایر سوخت‌ها به میزان ۲۸/۶۰ درصد و خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها حدود ۲۸/۴۹ درصد محاسبه می‌شود. این دو گروه روی هم ۵۷/۰۹ درصد و ۱۰ گروه دیگر روی هم ۴۲/۰۱ درصد ضریب اهمیت شاخص تورم را تشکیل می‌دهند. بنابراین واضح است که دو گروه مسکن و انواع سوخت‌ها و خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در افزایش یا کاهش شاخص تورم بسیار مهم هستند.

در گزارش اخیر بانک مرکزی، انرژی به عنوان یکی از عوامل اصلی افزایش تورم در اواخر سال ۸۹ اعلام شد. در حالی که ضریب اهمیت تمامی انرژی‌ها مانند گاز، برق، بنزین و... در محاسبه تورم ۱/۳۷ درصد است

در گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها، بیشترین سهم به خوراکی‌ها به میزان ۲۷/۲۶ درصد تعلق می‌گیرد، ضریب ۱/۲۳ درصد نیز به آشامیدنی‌ها اختصاص می‌یابد. بنابراین بخش اعظم اهمیت در این گروه با خوراکی‌هاست.

در گروه مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها، اهمیت ویژه با مسکن است و بالطبع سوخت‌ها اهمیت کمتری نسبت به مسکن دارند. ضریب اهمیت مسکن، ۲۶/۳۵ درصد و ضریب سوخت‌هایی مانند آب، برق و گاز و... فقط ۱/۳۷ درصد و ضریب اهمیت آب ۰/۴۴ درصد است.

این ضرایب با گزارش اخیر بانک مرکزی که توسط فارس منتشر شده هم‌خوانی ندارد.

در گزارش اخیر بانک مرکزی، انرژی به عنوان یکی از عوامل اصلی افزایش تورم در اواخر سال ۸۹ اعلام شد. در حالی که ضریب اهمیت تمامی انرژی‌ها مانند گاز، برق، بنزین و... در محاسبه تورم ۱/۳۷ درصد است. چگونه ضریب اهمیت به این ناچیزی، تورم را تا این حد افزایش داده است؟ مقایسه تورم نقطه به نقطه شدت افزایش قیمت‌ها را نشان می‌دهد، شاخص تورم نقطه به نقطه در اسفند ۸۸ نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰/۴ درصد بود، در حالی که این شاخص در اسفند ۸۹ نسبت به ماه مشابه سال ۸۸ حدود ۱۹/۹ درصد بوده است، از سوی دیگر مسکن سهم عمده‌ای در محاسبه نرخ تورم دارد که در این گزارش به آن اشاره نشده است. بانک مرکزی همواره قیمت مسکن را در محاسبه تورم لحاظ نکرده به این دلیل که معتقد است مسکن کالای سرمایه‌ای است، در حالی که در اغلب کشورهای جهان مسکن، کالای مصرفی به حساب می‌آید.

با این حال باز هم اگر بانک مرکزی در محاسبه تورم، اجاره بها را لحاظ کرده باشد، براساس گزارش‌های خود این نهاد، اجاره‌بها در سال ۸۹ افزایشی بوده است. سهم قابل توجه مسکن در سبد محاسبه تورم ۲۶/۷۹درصد است یعنی نزدیک به یک‌سوم تورم را اجاره‌بها تشکیل می‌دهد.

با این حال با اینکه براساس گزارش بانک مرکزی، شاخص بهای مسکن اجاری در مناطق شهری ایران از سال ۸۶ تا ۸۹ سیر صعودی داشته و این شتاب افزایش در سال‌های ۸۸ تا ۸۹ کندتر شده است، اثر این افزایش در تورم شاهد نمی‌شود.

آخرین گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد، شاخص بهای مسکن اجاری در کل مناطق شهری در سه ماه چهارم ۸۹ نسبت به سه ماهه مشابه سال قبل حدود شش درصد، در شهرهای بزرگ ۵/۴ درصد، در شهرهای متوسط هشت درصد و شهرهای کوچک ۷/۴ درصد افزایش یافته است.

همین عامل است که منجر به واکنش کارشناسان ازجمله حسین راغفر، به نادرستی تورم اعلامی این بانک می‌شود.

این کارشناس در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: «مسکن تاثیر بسزایی در افزایش یا کاهش تورم دارد زیرا حدود ۳۰ درصد از ضریب اهمیت این شاخص را به خود اختصاص می‌دهد. بنابراین هر تغییری در حوزه اجاره‌بها تورم را دگرگون خواهد کرد. با این حال این افزایش‌ها در تورم اعلامی بانک مرکزی دیده نمی‌شود.»

با اینکه آمارهای ارایه‌شده از سوی بانک مرکزی حکایت از افزایش اجاره‌بها دارد اما بهمنی، رییس کل این بانک در سال گذشته همچنان معتقد بود که اجاره‌بها افزایش نداشته و همین عامل منجر به کاهش تورم شده است. استدلالی که بارها از سوی این مقام مسوول در سال ۸۹ شنیده شد تا از طریق رسانه‌ها به خورد کارشناسان و جامعه داده شود تا شاید افزایش قیمت‌ها را ببینند اما باور نکنند.

از مقوله مسکن که بگذریم بحث سوخت مطرح می‌شود. هدفمندی یارانه‌ها و افزایش بهای انواع سوخت منجر به افزایش تورم سال ۸۹ شده، درحالی که ضریب اهمیت انواع سوخت در تورم ۱/۳۷درصد است. شاهین شایان‌آرانی در گفت‌وگو با «شرق» به ادعای اخیر بانک مرکزی چنین پاسخ می‌گوید: «افزایش بهای انواع انرژی عامل مهمی در افزایش تورم است زیرا زمانی که قیمت انرژی افزایش می‌یابد، علاوه بر اینکه این اتفاق اثر مستقیمی بر مصرف‌کننده می‌گذارد سایر حوزه‌ها را نیز به صورت غیرمستقیم تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. افزایش بهای مواد غذایی نیز عامل مهمی در تورم محسوب می‌شود.

بنابراین براساس گزارش بانک مرکزی، تاثیر دو عامل مواد غذایی و انرژی بر تورم درست به نظر می‌رسد. اما چیزی که در این بین باید به آن توجه کرد، وزن و ضریب اهمیت انرژی در سبد محاسبه تورم بانک مرکزی است. تاثیر و اهمیت انرژی در اقتصاد به اندازه‌ای است که اگر اهمیت آن را ۶۰ درصد اعلام کنیم، بیراه نگفته‌ایم.»

او در ادامه تحلیل خود می‌افزاید: «به نظر می‌رسد با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها باید سرفصل جداگانه‌ای در سبد محاسبه تورم برای انواع سوخت تعریف شود. البته ضریب اهمیت آن نیز باید مورد توجه قرار گیرد و درست تعریف شود، زیرا همان‌طور که گفتم به نظر من اهمیت انرژی در اقتصاد یک کشور بالای ۶۰ درصد است و نمی‌توان تاثیر آن بر اقتصاد را نادیده گرفت.»

براساس تحلیل‌های انجام‌شده، ضریب اهمیت انواع سوخت در محاسبه تورم با اجرای هدفمندی یارانه‌ها افزایش یافته و معقول به نظر نمی‌رسد، ضریب اهمیت این شاخص ۱/۳۷درصد باشد. واضح است این ضریب اهمیت ناچیز، تورم را با کندی افزایش می‌دهد درحالی که شتاب واقعی قیمت‌ها بیش از آن چیزی است که تورم بانک مرکزی نشان می‌دهد.

بنابراین به ناچار باید پیش‌بینی احمد توکلی، رییس مرکز پژوهش‌های مجلس درخصوص تورم سال ۹۰ را بیش از تورم اعلامی بانک مرکزی درست بدانیم؛ او تورم سال جاری را ۴۰ درصد اعلام کرده؛ چیزی که بهمنی به شدت منکر آن است.

گروه‌های اصلی و منتخب فرعی در محاسبه تورم براساس سال پایه ۱۳۸۳	ضریب اهمیت
شاخص کل	۱۰۰/۰۰
گروه‌های اصلی و منتخب فرعی:	
۱ - خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲۸/۴۹
خوراکی‌ها	۲۷/۲۶
آشامیدنی‌ها	۱/۲۳
۲ - دخانیات	۰/۵۲
۳ - پوشاک و کفش	۶/۲۲
۴ - مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها	۲۸/۶۰
اجاره بهای مسکن غیرشخصی	۵/۸۰
ارزش اجاری مسکن شخصی	۱۹/۱۷
تعمیرات و خدمات ساختمانی	۱/۸۲
آب	۰/۴۴
برق و گاز و سایر سوخت‌ها	۱/۳۷
۵ - اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه	۶/۲۶
۶ - بهداشت و درمان	۵/۵۴
۷ - حمل و نقل	۱۱/۹۷
۸ - ارتباطات	۱/۶۳
۹ - تفریح و امور فرهنگی	۳/۸۰
۱۰ - تحصیل	۲/۰۷
۱۱ - رستوران و هتل	۱/۷۲
۱۲ - کالاها و خدمات متفرقه	۳/۱۸

خبر

میرکاظمی به قرارگاه خاتم رفت

■ **خبرآنلاین:** مسعود میرکاظمی، وزیر سابق نفت کار خود را در قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا آغاز کرد. وی در هفته گذشته در دفتر این قرارگاه واقع در شهرک غرب مستقر شد. گفته می‌شود وزیر سابق نفت مسوولیت یکی از پروژه‌های این قرارگاه را بر عهده گرفته است. این در حالی است که میرکاظمی تقریبا یک هفته‌ای است به بهانه ادغام وزارت نفت در نیرو از سمت خود برکنار شده است. این وزیر که گفته می‌شود به دلیل بالا گرفتن اختلاف عقیده با رییس دولت دهم از این سمت برکنار شده این روزها فعالیت خود را در قرارگاه خاتم الانبیا آغاز کرده است. در حال حاضر نیز وزارت نفت بدون حضور وزیر مدیریت می‌شود و رییس‌جمهور مسوولیت سرپرستی این وزارتخانه حساس کشور را برعهده گرفته است. این امر در شرایطی است که به اذعان کارشناسان نفتی در حال حاضر صنعت نفت کشور بحرانی‌ترین وضعیت خود طی ۱۰۰ سال گذشته را سپری می‌کند. به گفته این کارشناسان در صورت آنکه سرمایه‌گذاری لازم در این بخش صورت نگیرد ظرف دو سال آینده صنعت نفت ایران در بحرانی قرار خواهد گرفت که رفع آن با مشکلات زیادی همراه خواهد بود. این در حالی است که در شرایط فعلی تولید نفت ایران با ۷۳۰ هزار بشکه کاهش روبه‌رو بوده اگرچه این رقم مورد تاکید بهارستانی‌هاست و دولتی‌ها رقم ۲۵۰ هزار بشکه‌ای را مورد تاکید قرار می‌دهند. اما ادامه روند کاهش روزانه تولید نفت ایران می‌تواند در پایان امسال خبر سقوط ایران از پله دومین صادرکننده و تولید کننده نفت اوپک را به همراه داشته باشد. براین اساس در شرایطی وزارت نفت با مسایلی چون ادغام و بلاتکلیفی‌های مدیریتی مواجه شده که صنعت نفت حساس‌ترین زمان خود را سپری می‌کند.

اعمال زمان‌بندی خاموشی برای صنایع در تابستان امسال

■ **ایسنا:** دبیر انجمن صنایع نساجی با ابراز تعجب از اینکه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ قصد دارد برق صنایع را امسال هم مانند سال‌های قبل در فصل تابستان قطع کند، گفت: قرار بود بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها و افزایش قیمت حامل‌های انرژی دیگر شاهد قطع برق صنایع نباشیم. علیرضا حائری توضیح داد: شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ به تمامی کارخانه‌های تهران نامه زده و خواستار اعلام برنامه تعطیلی آنها در حد فاصل ۱۵ تیر تا ۱۵ شهریور امسال شده است. در واقع در این فاصله زمانی قرار است برق واحدهای صنعتی به تفکیک قطع شود و اگر واحدی برنامه تعطیلی خود را ندهد، به صورت از پیش اعلام نشده برق آن واحد قطع خواهد شد. وی تاکید کرد: قرار بود با اجرای هدفمندی یارانه‌ها و افزایش قیمت حامل‌های انرژی مصرف برق در کشور کاهش یافته و خاموشی برق صنایع نیز پایان یابد. وی تصریح کرد: طبق برنامه قرار شده که راندمان تولید برق را از ۳۸ به ۴۵ درصد برساند. همچنین قرار است تلفات شبکه توزیع از ۳۰ به ۱۴ درصد برسد. دبیر انجمن صنایع نساجی خاطرنشان کرد: متاسفانه به نظر می‌رسد امسال نیز همچون سال‌های پیش برق بسیاری از واحدهای صنعتی در کشور در فصل تابستان قطع خواهد شد و این برخلاف اهداف هدفمندی یارانه‌هاست. به گفته حائری؛ برق واحدهای صنعتی از حدود ۱۶ تومان به ازای هر کیلووات ساعت به ۴۳ تومان بعد از هدفمندی یارانه‌ها رسیده است.

بسته بانک مرکزی قابل تعدیل است

■ **مهر:** رییس شورای‌عالی هماهنگی مدیران عامل بانک‌های دولتی با بیان اینکه بسته سیاستی - نظارتی سال ۹۰ نظام بانکی آنچنان قطعیت ندارد، گفت: بسته قابل تعدیل است، به طوری که در طول زمان و اجرا می‌تواند مورد بازنگری قرار گیرد. محمودرضا خاوری در مورد مشکلات بانک‌ها در رابطه با کاهش نرخ سود بانکی در اجرای بسته سیاستی -نظارتی سال ۹۰ بانک مرکزی گفت: این موضوع به این بستگی دارد که مشکل را چگونه می‌خواهیم تعریف کنیم، این‌گونه نیست که بسته سیاستی -نظارتی قابلیت اجرا نداشته باشد.

قیمت جهانی نفت به بالای ۱۱۲ دلار رسید

■ **فارس:** به دنبال گزارش موسسه تحقیقاتی آمریکن پترولیوم مبنی بر رشد تقاضای انرژی در آمریکا طی ماه آوریل قیمت نفت در بازارهای بین‌المللی بیش از یک دلار افزایش یافت. به گزارش بلومبرگ، موسسه آمریکن پترولیوم اعلام کرد: میزان تقاضا برای فرآورده‌های نفتی در آمریکا